

LIETUVOS PIENO GAMINTOJŲ ASOCIACIJOS TARYBOS POSĖDŽIO REZOLIUCIJA

2022-02-08, Kauno r.

Situacija Lietuvos pieno sektoriuje sudėtinga – ūkininkai mažina karvių bandas bei traukiasi iš pieno gamybos. Per pastaruosius metus melžiamų karvių skaičius Lietuvoje sumažėjo 8,3 tūkst. (3,5 proc.), ūkių, laikančių karves, skaičius sumažėjo 3,5 tūkst. (12,9 proc.). Nors pastaruoju metu superkamo pieno kaina padidėjo, bet ji vis tiek daugumoje ūkių nepadengia ženkliai išaugusių gamybos kaštų. Valdžios institucijos neturi aiškiai apibrėžtos pieno sektoriaus ateities vizijos ir stabilumo užtikrinimo priemonių. Nuolat griežtėja aplinkosaugos reikalavimai, ūkininkams taikomos neproporcingai didelės sankcijos. Šio proceso padariniai daro neigiamą įtaką ne tik Lietuvos pienininkystei, bet ir Lietuvos ekonomikai, ypač ekonominiam kaimo vietovių gyvybingumui.

Todėl šia rezoliucija reikalaujame:

- Pagal priemonę „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas (2021 m. III EURI)“ pienininkystės sektoriuje paraiškoms, kurių prioritetinių balų suma minimali ir daugiau, skirti papildomą finansavimą. Sudaryti rezervinį pareiškėjų, kuriems nepakanka lėšų, sąrašą, kol bus skirtas papildomas finansavimas. Kaimo plėtros programos administravimo taisyklės leidžia sudaryti rezervinį paraiškų sąrašą ir skirti papildomą finansavimą, tam reikalingas tik politinis sprendimas.
- Pagal priemonę „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas (2022 m.)“ pienininkystės sektoriui būtina pakeisti arba panaikinti arba leisti pasirinktinai naudoti administravimo taisyklėse fermų statyboms numatytą didžiausią įkainio taikymą, nes numatytas 234,23 Eur už 1 m² įkainis neatitinka faktinių išlaidų. Pažymėtina, jog didžiausių įkainių taikymas geras instrumentas, bet dėl neteisingai pasirinktos metodikos apskaičiuojant didžiausio įkainio vertę užkerta kelią ūkiams investuoti į naujas fermas.
- Gyvulininkystė turi būti traktuojama kaip prioritetinė Lietuvos žemės ūkio šaka, todėl reikalaujame negriežtinti aplinkosauginių, mėšlo ir srutų tvarkymo kitų perdėtų reikalavimų gyvulininkystei. Mėšlą rietuvėse turi būti leidžiama laikyti iki 12 mėnesių. Esant palankioms hidrometeorologinėms sąlygoms, be atskiro įsakymo pakeitimo, tręšimo terminas turi būti nustatomas iki gruodžio 1 d. Paskleistas ant ariamos žemės mėšlas ir (ar) srutos turi būti įterpiamos į dirvožemį (suariama ar sukultivuojama) kaip įmanoma greičiau, suteikiant galimybę tai atlikti per 24 valandas nuo paskleidimo. Turi būti leidžiama kompostuoti žemės ūkio gamybos biologines atliekas (silosą, šiaudus).
- Būtina drausti žemės ūkyje maisto žaliavų gamybai naudoti miesto nuotekų dumblą.

- Statantiems karvių fermas - supaprastinti aplinkos vertinimo kriterijus bei pradėti praktikoje taikyti parengtus tipinius tvartų projektus. Svarbu sudaryti palankias sąlygas pieninio ūkio fermos projekto parengimui ir derinimui, kad procesas užtruktų ne ilgiau, nei 6 mėn.
- Siūlymas diferencijuoti išmoką pagal ūkyje laikomą karvių skaičių sukelia ūkininkų susipriešinimą. ES Bendroji žemės ūkio politika turi būti vienodai sąžininga visiems ūkiams, nediskriminuojant jų pagal dydį, kaip tai numato Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 39 straipsnyje nurodyti Bendrosios žemės ūkio politikos tikslai.
- Savanoriškos susietosios paramos schemoje panaikinus išmoką už ūkyje auginamus pieninių veislių bulius, tai galutinai sužlugdytų šį sektorių. Pieninių veislių bulių auginimas suteikia pieno gamintojams galimybę padidinti ūkio gyvybingumą ir taip amortizuoti nuostolius, patiriamus dėl išaugusių gamybos sąnaudų.
- Siekiant didinti karvių produktyvumą ir didinti ūkio pajamas, reikalaujame kompensuoti pieninių veislių telyčių įsigijimo išlaidas bei pieninių karvių veislės seksuotos spermos įsigijimo išlaidas.

Šiuo metu taikomi paramos mechanizmai nėra pakankami siekiant modernizuoti ūkius, todėl ūkininkai, norėdami išlikti konkurencingi rinkoje, priversti papildomai skolintis iš finansinių įstaigų. Skolinimasis sukelia papildomą finansinę naštą, o investuojant į ilgalaikį turtą leidžiami atskaitymai išdėstomi per turto naudingo tarnavimo laiką, todėl einamaisiais metais finansinė našta didėja tiek dėl grąžintinų įmokų finansų įstaigoms, tiek dėl mokamo gyventojų pajamų mokesčio. Siūlome pritaikyti investicinio projekto mechanizmą gyventojų pajamų mokesčiui sumažinti, kai ūkiui investavus į ilgalaikį turtą einamaisiais metais būtų sumažintas mokėtinas gyventojų pajamų mokestis – tai skatintų žemės ūkio modernizaciją, sumažėtų finansinė našta ūkiui, o ūkių modernizacija tiesiogiai prisidėtų prie BŽŪP strategijos ir šalies ekonomikos.

Lietuvos pieno gamintojų asociacijos tarybos narių vardu

Prezidentas Jonas Vilionis

(parašas)